

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 61.303/2
du 7 avril 2017

sur

un avant-projet de loi 'portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone et la Commission communautaire commune visant à assurer la mise en œuvre de la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 concernant la compétence, la loi applicable, la reconnaissance, l'exécution et la coopération en matière de responsabilité parentale et de mesures de protection des enfants et du Règlement (CE) n° 2201/2003 du Conseil du 27 novembre 2003 relatif à la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale abrogeant le Règlement (CE) n° 1347/2000'

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 61.303/2
van 7 april 2017

over

een voorontwerp van wet 'tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, De Duitstalige Gemeenschap, en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de implementatie van het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen en van Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000'

Le 3 avril 2017, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi 'portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone et la Commission communautaire commune visant à assurer la mise en œuvre de la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 concernant la compétence, la loi applicable, la reconnaissance, l'exécution et la coopération en matière de responsabilité parentale et de mesures de protection des enfants et du Règlement (CE) n° 2201/2003 du Conseil du 27 novembre 2003 relatif à la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale abrogeant le Règlement (CE) n° 1347/2000'.

L'avant-projet a été examiné par la deuxième chambre le 7 avril 2017. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Luc DETROUX et Wanda VOGEL, conseillers d'État, Christian BEHRENDT, assesseur, et Colette GIGOT, greffier.

Le rapport a été présenté par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre LIÉNARDY, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 avril 2017.

*

Op 3 april 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, De Duitstalige Gemeenschap, en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de implementatie van het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen en van Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000'.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 7 april 2017. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Luc DETROUX en Wanda VOGEL, staatsraden, Christian BEHRENDT, assessor, en Colette GIGOT, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 april 2017.

*

RECEVABILITÉ

Selon son intitulé, l'avant-projet de loi examiné vise à porter assentiment à « l'accord de coopération du ... entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone et la Commission communautaire commune visant à assurer la mise en œuvre de la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 concernant la compétence, la loi applicable, la reconnaissance, l'exécution et la coopération en matière de responsabilité parentale et de mesures de protection des enfants et du Règlement (CE) n° 2201/2003 du Conseil du 27 novembre 2003 relatif à la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale abrogeant le Règlement (CE) n° 1347/2000 ».

Il résulte de cet intitulé comme de l'exposé des motifs que la date de conclusion de l'accord de coopération n'est pas encore connue.

L'exposé des motifs de l'avant-projet de loi fait état d'un projet d'accord de coopération. La note au Conseil des ministres du 30 mars 2017 précise que

« Le présent projet de loi [...] a pour but de donner effet à un accord de coopération [...] qui sera conclu [...] ».

Le 5 décembre 2016, la Conférence interministérielle pour les Maisons de Justice a décidé que le projet d'accord de coopération doit encore être soumis au Comité de concertation.

Il résulte de ces différents éléments, tels qu'ils ressortent du dossier, que l'accord de coopération n'est encore qu'au stade de projet. C'est pourquoi il n'est pas signé ¹.

Dès lors, la saisine de la section de législation est prématurée. La demande d'avis est irrecevable ².

*

¹ Il est vrai qu'aux termes de la note au Conseil des ministres datée du 30 mars 2017, le Conseil des ministres a été invité à « approuver » l'accord de coopération. Le dossier ne contient aucun document établissant cette « approbation », pas même une notification du Conseil des ministres qui, concomitamment à la décision de soumettre l'avant-projet de loi à la section de législation du Conseil d'État, aurait été établie en ce sens. En tout état de cause, aucun élément du dossier ne permet d'établir que les Gouvernements des trois Communautés et le Collège réuni de la Commission communautaire commune auraient consenti à signer l'accord de coopération. Le dossier ne contient pas de pièce établissant la signature de l'accord de coopération par l'ensemble des parties et, partant, le Conseil d'État ne dispose pas de la version finale de cet accord.

² Voir en ce sens, notamment, l'avis 56.923/3 donné le 23 décembre 2014 sur un avant-projet devenu le décret du 18 mai 2015 de la Communauté germanophone 'houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport' (*Doc. parl.*, Parl. Comm. Germ., 2014-2015, n° 60/1).

ONTVANKELIJKHEID

Luidens het opschrift van het voorliggende voorontwerp van wet strekt dit ertoe instemming te verlenen aan “het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de implementatie van het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen en van Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000”.

Uit dat opschrift en uit de memorie van toelichting blijkt dat de datum waarop het samenwerkingsakkoord gesloten is nog niet gekend is.

In de memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet wordt melding gemaakt van een ontwerp van samenwerkingsakkoord. In de nota aan de Ministerraad van 30 maart 2017 staat het volgende:

“Het voorliggende wetsontwerp (...) beoogt uitwerking te geven aan een samenwerkingsakkoord (...) dat zal worden afgesloten (...).”

Op 5 december 2016 heeft de Interministeriële Conferentie voor de Justitiehuisen beslist dat het ontwerp van samenwerkingsakkoord nog aan het Overlegcomité voorgelegd moet worden.

Uit die verschillende gegevens, zoals ze uit het dossier blijken, vloeit voort dat het samenwerkingsakkoord zich nog maar in de ontwerpfase bevindt. Daarom is het samenwerkingsakkoord niet ondertekend.¹

¹ Het is zo dat luidens de nota aan de Ministerraad van 30 maart 2017 de Ministerraad gevraagd is om het samenwerkingsakkoord “goed te keuren”. Het dossier bevat geen enkel stuk waaruit die “goedkeuring” blijkt, zelfs geen notificatie van de Ministerraad die op hetzelfde ogenblik waarop beslist werd het voorontwerp van wet aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State voor te leggen in die zin opgesteld zou zijn. Hoe dan ook kan uit geen enkel gegeven uit het dossier opgemaakt worden dat de regeringen van de drie gemeenschappen en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ermee ingestemd zouden hebben om het samenwerkingsakkoord te ondertekenen. Het dossier bevat geen stuk waaruit blijkt dat alle partijen het samenwerkingsakkoord ondertekend hebben en bijgevolg beschikt de Raad van State niet over de definitieve versie van dat akkoord.

De adiëring van de afdeling Wetgeving is derhalve voorbarig. De adviesaanvraag is onontvankelijk.²

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Colette GIGOT

Pierre VANDERNOOT

² Zie in die zin inzonderheid advies 56.923/3, op 23 december 2014 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 18 mei 2015 van de Duitstalige Gemeenschap ‘houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport’ (*Parl.St. D.Parl.* 2014-15, nr. 60/1).